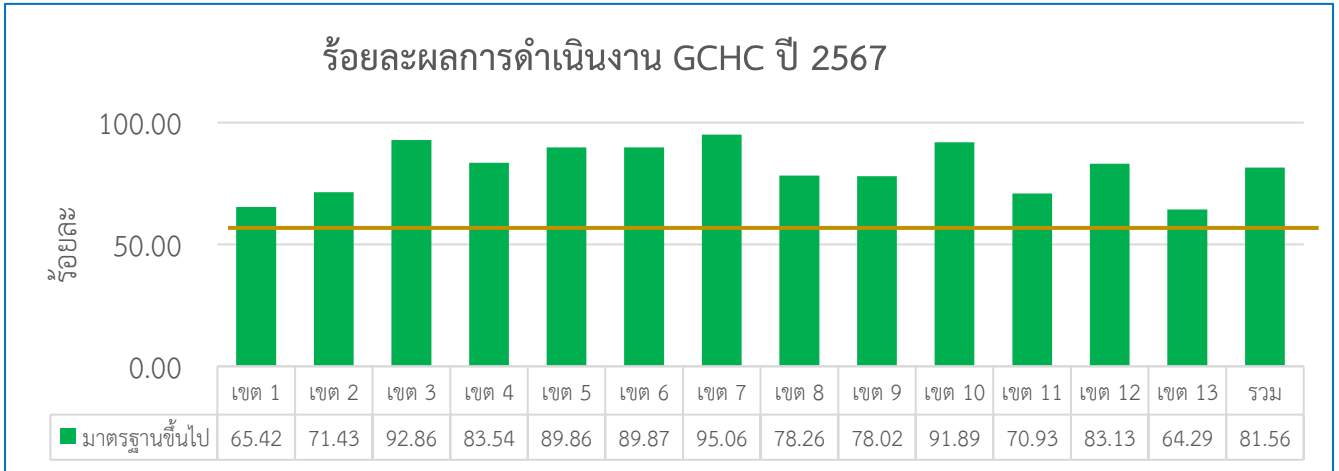

ข้อมูลผลการวิเคราะห์สถานการณ์การดำเนินงาน
ตัวชี้วัดที่ 3.36 ร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์
GREEN & CLEAN Hospital Challenge (ระดับมาตรฐานขึ้นไป และระดับท้าทาย) ปีงบประมาณ 2568

1. ผลการดำเนินงานในปัจจุบัน (Level)

ปีงบประมาณ 2567 กรมอนามัยขับเคลื่อนให้โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับมาตรฐานขึ้นไป ร้อยละ 81.56 (เป้าหมายร้อยละ 60) ข้อมูล ณ วันที่ 26 สิงหาคม 2567 โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

ภาพที่ 1 ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge ประจำปีงบประมาณ 2567

การดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล มีดังนี้

1.1 กิจกรรมขับเคลื่อนการดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital Challenge

1.1.1 การประชุมชี้แจงและหารือแนวทางการดำเนินงานพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge และ GREEN & CLEAN sub-district health promoting hospital ประจำปีงบประมาณ 2567 วันพุธที่ 18 ตุลาคม 2566 ณ ห้องประชุมชิต ชัยวงศ์ อาคาร 5 ชั้น 5 สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย และผ่านระบบประชุมทางไกล (Teleconference) การประชุมในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2566 ชี้แจงค่าเป้าหมาย หารือแนวทางการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย รวมถึงแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานร่วมกับผู้รับผิดชอบงานระดับศูนย์อนามัย สถาบันพัฒนาสุขภาพระดับเขตเมือง และหน่วยงานวิชาการส่วนกลาง เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยในปีงบประมาณ 2567 นี้ มุ่งเน้นเสริมสร้างความเข้มแข็งและยกระดับการดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital ระดับเขตพื้นที่

1.1.2 การขับเคลื่อนผ่านกลไกการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยมีคณะกรรมการภายใต้คำสั่งกระทรวงสาธารณสุขที่ 660/2566 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานบริการสาธารณสุขตามมาตรฐาน GREEN & CLEAN Hospital และคณะทำงานสนับสนุน การพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานบริการสาธารณสุขตามมาตรฐาน GREEN & CLEAN Hospital (ลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2566) มีการจัดประชุมคณะทำงานสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลตามมาตรฐาน GREEN & CLEAN Hospital ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย สำนักสุขภาพิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย สำนักงาน

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมควบคุมโรค กรมการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมสุขภาพจิต สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เพื่อบูรณาการดำเนินงาน สนับสนุน กำกับติดตาม ความก้าวหน้าการดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital ตามแนวทางที่กำหนด โดยมีการจัดประชุม จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

- 1) การประชุมคณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล ตามมาตรฐาน GREEN & CLEAN Hospital ครั้งที่ 1/2567 วันที่ 23 มีนาคม 2567 ณ ห้องประชุม ชิต ชัยวงศ์ อาคาร 5 ชั้น 5 กรมอนามัย
- 2) การประชุมคณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล ตามมาตรฐาน GREEN & CLEAN Hospital ครั้งที่ 2/2567 วันที่ 6 กันยายน 2567 ณ ห้องประชุมชิต ชัยวงศ์ อาคาร 5 ชั้น 5 กรมอนามัย

1.1.3 การขับเคลื่อนผ่านกลไกการตรวจประเมินตามมาตรฐานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานบริการสาธารณสุข GREEN & CLEAN Hospital Challenge (ระดับท้าทาย) โดยมีคณะกรรมการภายใต้คำสั่ง กรมอนามัย ที่ 324 /2567 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมิน GREEN & CLEAN Hospital Challenge (ระดับท้าทาย) (ลงวันที่ 2 เมษายน 2567) ประกอบด้วย ผู้แทนจากศูนย์อนามัย กรมอนามัย ผู้เชี่ยวชาญ จากสมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และภาคเอกชน ทั้งนี้ ได้มีการจัดประชุมเพื่อพิจารณาหาหรือแนวทางการตรวจประเมิน และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการตรวจประเมิน ตามมาตรฐานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานบริการสาธารณสุข GREEN & CLEAN Hospital Challenge (ระดับท้าทาย) ด้านการจัดการของเสียทางการแพทย์ ด้านการจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และด้านการพัฒนาโรงพยาบาลคาร์บอนต่ำและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

1) ครั้งที่ 1 การประชุมเชิงปฏิบัติการตรวจประเมินตามมาตรฐานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ในสถานบริการสาธารณสุข GREEN & CLEAN Hospital Challenge (ระดับท้าทาย) ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 14 - 15 พฤษภาคม 2567 ณ ห้องประชุมชิต ชัยวงศ์ อาคาร 5 ชั้น 5 สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม และผ่านระบบ ประชุมทางไกล (Teleconference) ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย คณะกรรมการภายใต้คำสั่งกรมอนามัยที่ 324 /2567 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และโรงพยาบาลที่สนใจเข้าร่วมรับการตรวจประเมินระดับท้าทาย ด้านการจัดการของเสียทางการแพทย์ จำนวน 1 แห่ง ด้านการจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 4 แห่ง และด้านการพัฒนาโรงพยาบาลคาร์บอนต่ำและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจำนวน 3 แห่ง

2) ครั้งที่ 2 การประชุมเชิงปฏิบัติการตรวจประเมินตามมาตรฐานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ในสถานบริการสาธารณสุข GREEN & CLEAN Hospital Challenge (ระดับท้าทาย) ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 28 - 30 สิงหาคม 2567 ณ ห้องประชุมชิต ชัยวงศ์ อาคาร 5 ชั้น 5 สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย และผ่านระบบประชุมทางไกล (Teleconference) ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย คณะกรรมการภายใต้คำสั่ง กรมอนามัย ที่ 324 /2567 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และโรงพยาบาลที่สนใจเข้าร่วมรับการตรวจประเมิน ระดับท้าทายด้านการจัดการของเสียทางการแพทย์ จำนวน 19 แห่ง ด้านการจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพจำนวน 3 แห่ง และด้านการพัฒนาโรงพยาบาลคาร์บอนต่ำและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ จำนวน 21 แห่ง

1.1.4 การขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานบริการการสาธารณสุข เพื่อพัฒนาขีดความสามารถ และศักยภาพแก่ผู้ตรวจประเมิน รวมถึงสร้างความเข้าใจต่อทิศทางและเป้าหมาย การพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม ในสถานบริการการสาธารณสุขตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge และ GREEN & CLEAN Sub-district Health Promoting Hospital โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ศูนย์อนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 5 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาขีดความสามารถทีมผู้ตรวจประเมินมาตรฐานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานบริการการสาธารณสุข (สำหรับโรงพยาบาล) ประจำปีงบประมาณ 2567 ระหว่างวันที่ 13 – 15 พฤศจิกายน 2566 ณ ห้องประชุมชิต ชัยวงศ์ สำนักงานอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย และผ่านระบบประชุมทางไกล (Teleconference) มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพแก่ผู้ตรวจประเมินมาตรฐานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ในสถานบริการการสาธารณสุขตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge (GCHG) สำหรับโรงพยาบาล และสร้างความเข้าใจต่อทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นการสนับสนุนส่งเสริมกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีจำนวนผู้เข้าร่วมการอบรมและผ่านการอบรม รวมถึงผ่านการทดสอบและได้รับประกาศนียบัตรรับรองผู้ตรวจประเมิน GREEN & CLEAN Hospital Challenge จำนวน 944 ท่าน

ครั้งที่ 2 จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาขีดความสามารถทีมผู้ตรวจประเมินมาตรฐานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานบริการการสาธารณสุข (สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล) ประจำปีงบประมาณ 2567 ระหว่างวันที่ 28 – 29 พฤศจิกายน 2566 ณ ห้องประชุมชิต ชัยวงศ์ สำนักงานอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย และผ่านระบบประชุมทางไกล (Teleconference) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพแก่ผู้ตรวจประเมินมาตรฐานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานบริการการสาธารณสุขตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Sub-district Health Promoting Hospital (GCSh) สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และสร้างความเข้าใจต่อทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นการสนับสนุนส่งเสริมกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีจำนวนผู้เข้าร่วมการอบรมและผ่านการอบรม รวมถึงผ่านการทดสอบและได้รับประกาศนียบัตรรับรองผู้ตรวจประเมิน GREEN & CLEAN Sub-district Health Promoting Hospital (GCSh) จำนวน 2,021 ท่าน

ครั้งที่ 3 จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการการขับเคลื่อนการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับสถานบริการการสาธารณสุข (ด้านการจัดการของเสียทางการแพทย์) ระหว่างวันที่ 11 – 12 มกราคม 2567 ณ ห้องประชุมชิต ชัยวงศ์ กรมอนามัย และผ่านระบบประชุมทางไกล (Teleconference) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพ สร้างความเข้าใจต่อทิศทางและเป้าหมาย ให้แก่ภาคีเครือข่ายในด้านการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge ระดับท้าทาย ด้านการจัดการของเสียทางการแพทย์ในโรงพยาบาล และสามารถให้คำแนะนำแก่โรงพยาบาลที่สนใจในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้ มีจำนวนผู้เข้าร่วมการอบรมและผ่านการอบรม รวมถึงผ่านการทดสอบและได้รับประกาศนียบัตรรับรองด้านการจัดการของเสียทางการแพทย์ จำนวน 1,390 ท่าน

ครั้งที่ 4 จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับสถานบริการการสาธารณสุข (ด้านการจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ) ระหว่างวันที่ 17 – 18 มกราคม 2567

ณ ห้องประชุมชิต ชัยวงศ์ อาคาร 5 ชั้น 5 กรมอนามัย และผ่านระบบประชุมทางไกล (Teleconference) มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มองค์ความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลในการพัฒนาระดับการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge ด้านการจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มขีดความสามารถให้แก่ภาคีเครือข่ายในการจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถให้คำแนะนำแก่โรงพยาบาลที่สนใจในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้ มีจำนวนผู้เข้าร่วมการอบรมและผ่านการอบรม รวมถึงผ่านการทดสอบและได้รับประกาศนียบัตรรับรองด้านการจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 1,294 ท่าน

ครั้งที่ 5 การประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างองค์ความรู้โรงพยาบาลคาร์บอนต่ำและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระหว่างวันที่ 23 - 24 มกราคม 2567 ณ ห้องประชุมชิต ชัยวงศ์ อาคาร 5 ชั้น 5 กรมอนามัย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ เพิ่มขีดความสามารถศักยภาพให้แก่เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลและภาคีเครือข่าย และเพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินงานและยกระดับการพัฒนาโรงพยาบาลคาร์บอนต่ำและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงหน่วยงานสามารถให้คำแนะนำแก่โรงพยาบาลในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้ มีจำนวนผู้เข้าร่วมการอบรมและผ่านการอบรม รวมถึงผ่านการทดสอบและได้รับประกาศนียบัตรรับรองโรงพยาบาลคาร์บอนต่ำและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จำนวน 1,028 ท่าน

นอกจากนี้ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย ได้มีการกำกับติดตามผลการดำเนินงาน และรายงานผลทุกวันที่ 25 ของเดือน โดยมีขั้นตอนรายงานผลและจัดเก็บข้อมูล ดังนี้

- 1) โรงพยาบาลทุกแห่งประเมินตนเองและบันทึกข้อมูลในโปรแกรมประเมิน GREEN & CLEAN Hospital (<https://gch.anamai.moph.go.th/backend/backend/auth/signin>) และยืนยันข้อมูลเพื่อขอรับการประเมินจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- 2) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประเมินโรงพยาบาล และบันทึกข้อมูลผลการประเมินในโปรแกรมประเมิน GREEN & CLEAN Hospital ยืนยันผลการประเมินไปยังศูนย์อนามัย
- 3) ศูนย์อนามัยสุ่มประเมินโรงพยาบาล สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมืองประเมินโรงพยาบาล บันทึกข้อมูลรวมถึงอนุมัติผลการประเมินยืนยันผลผ่านโปรแกรมการประเมิน GREEN & CLEAN Hospitalมายังสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย
- 4) สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย ติดตามผลการดำเนินงานผ่านโปรแกรมการประเมิน GREEN & CLEAN Hospital และรายงานผลทุกวันที่ 25 ของเดือน

1.2 กิจกรรมพัฒนามาตรฐานวิชาการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับสถานบริการสาธารณสุข

นอกจากกิจกรรมขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงพยาบาล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแล้ว สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อมได้มีกิจกรรมการพัฒนาแนวทาง มาตรฐานวิชาการที่เกี่ยวข้องควบคู่กัน โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินการดังนี้

- 1.2.1 พัฒนาแนวทางการดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital Challenge ระดับท้าทาย (2 ด้าน)
 - 1) พัฒนามาตรฐาน/แนวทางด้านการจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงพยาบาล
 - 2) พัฒนามาตรฐาน/แนวทาง ด้านการพัฒนาโรงพยาบาลคาร์บอนต่ำและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Low Carbon and Climate Resilient Health Care)
 - 3) คู่มือการปฏิบัติงานการจัดการของเสียทางการแพทย์สำหรับโรงพยาบาล (ระดับท้าทาย) (Standard Operating Procedure: SOP Medical Waste Management for Hospital)

1.3 กิจกรรมการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ GREEN & CLEAN Hospital

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อน ติดตามและประเมินผลโครงการยกระดับคุณภาพการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมสถานบริการสาธารณสุขที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ได้พัฒนาระบบรวบรวม ประมวลผลและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อรองรับการดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital ให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง อำนวยความสะดวกต่อทีมผู้ตรวจประเมิน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในการรวบรวมข้อมูลผลการประเมิน การรายงานผล รวมถึงการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาการดำเนินงาน โดยบริหารจัดการข้อมูลบนเว็บไซต์ <https://gch.anamai.moph.go.th/> ซึ่งจะมีการแสดงผลการดำเนินงานโครงการ GREEN & CLEAN Hospital รวมทั้งเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการดำเนินงานนวัตกรรม การสร้างภาคีเครือข่าย และมีระบบประเมินที่สนับสนุนการดำเนินงานให้กับทีมผู้ตรวจประเมินแต่ละระดับ รวมถึงโรงพยาบาลและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่เข้าร่วมโครงการ โดยกิจกรรมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ 2567 ในการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ มีดังนี้

- ตรวจสอบการใช้งานระบบข้อมูลสารสนเทศ GREEN & CLEAN Hospital Challenge เพื่อพัฒนาการใช้งานสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการดำเนินงานยกระดับการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานบริการสาธารณสุขที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ
- รวบรวมข้อมูลการประเมินสนับสนุนให้กับหน่วยงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่ และรายงานผลต่อผู้บริหาร

1.4 การรายงานผลการดำเนินงานและการสนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital ถูกกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดในหลายระดับจึงต้องมีกรรายงานผลการดำเนินงานตามช่วงระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้การกำกับติดตามผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ในส่วนของการรายงานตัวชี้วัด ในปี 2567 ประกอบด้วยตัวชี้วัดดังนี้

1. ตัวชี้วัดกระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2567 (15. ร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital) (กำหนดรายงานรายไตรมาส)
2. ตัวชี้วัดกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ 2567 (การรายงานผลตาม ม.๔๔ เดิม กำหนดรายงานจำนวน 1 ครั้ง/ปี)
3. ตัวชี้วัด (KPI Template) ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของหน่วยงานในสังกัดกรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ 2567 ตัวชี้วัดที่ 3.23 ร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital (รายงานผลการดำเนินงานเข้าระบบ DOC ทุกวันที่ 10 ของทุกเดือน)
4. ติดตามข้อมูลผลการประเมิน GREEN & CLEAN Hospital จากการรายงานผลของศูนย์อนามัยที่ 1-12 และสถาบันพัฒนาสุขภาพระดับเขตเมือง ทุกวันที่ 25 ของเดือน เพื่อจัดทำสรุปรายงานผลเป็นข้อมูลนำเข้าการประชุมกำกับติดตามที่เกี่ยวข้อง

2. วิเคราะห์การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานรายปีงบประมาณ (Comparison)

โครงการ GREEN & CLEAN Hospital ถูกกำหนดเป็นตัวชี้วัดและนโยบายสำคัญในการพัฒนาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2560 จนถึงปี 2567 โดยในปีงบประมาณ 2567 มีการขับเคลื่อนพัฒนาการยกระดับการดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital Challenge ซึ่งมีการดำเนินงาน 3 ระดับ คือ ระดับมาตรฐาน ระดับดีเยี่ยม และระดับท้าทาย โดยมีผลการดำเนินงานปี (2560-2567) ซึ่งเห็นว่าสามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนดทุกปีและต่อเนื่อง รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการดำเนินงานและเป้าหมายการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาลตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ปีงบประมาณ 2560 – 2565 และ GREEN & CLEAN Hospital Challenge ปีงบประมาณ 2566 - 2567

ปีงบประมาณ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
2560	ร้อยละ 75 ผ่านเกณฑ์ฯ ระดับพื้นฐาน	ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน ร้อยละ 92.08
2561	<ul style="list-style-type: none"> ■ ร้อยละ 20 ผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก ■ ระดับดีมากอย่างน้อยจังหวัดละ 1 แห่ง 	ผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก ร้อยละ 38.52
2562	<ul style="list-style-type: none"> ■ ร้อยละ 40 ผ่านเกณฑ์ระดับดีมากขึ้นไป ■ ระดับดีมาก Plus อย่างน้อยจังหวัดละ 1 แห่ง 	ผ่านเกณฑ์ระดับดีมากขึ้นไป ร้อยละ 70.67
2563	<ul style="list-style-type: none"> ■ ร้อยละ 75 ผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมากขึ้นไป ■ ร้อยละ 30 ผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมาก Plus 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมากขึ้นไป ร้อยละ 85.29 ■ ผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมาก Plus ร้อยละ 40.4
2564	<ul style="list-style-type: none"> ■ ร้อยละ 90 ผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมากขึ้นไป ■ ร้อยละ 40 ผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมาก Plus 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมากขึ้นไป ร้อยละ 92.07 ■ ผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมาก Plus ร้อยละ 53.13
2565	<ul style="list-style-type: none"> ■ ร้อยละ 98 ผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมากขึ้นไป ■ ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมาก Plus 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมากขึ้นไป ร้อยละ 98.23 ■ ผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมาก Plus ร้อยละ 66.08
2566	<ul style="list-style-type: none"> ■ ร้อยละ 30 ผ่านเกณฑ์ฯ ระดับมาตรฐานขึ้นไป 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ผ่านเกณฑ์ระดับมาตรฐานขึ้นไป ร้อยละ 45.21
2567	<ul style="list-style-type: none"> ■ ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ฯ ระดับมาตรฐานขึ้นไป 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ผ่านเกณฑ์ระดับมาตรฐานขึ้นไป ร้อยละ 81.56

ข้อมูล ณ วันที่ 26 สิงหาคม 2567

ตารางที่ 2 แสดงผลการดำเนินงานตามระดับการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาลตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ปีงบประมาณ 2560 – 2565

ระดับ	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ					
		2560	2561	2562	2563	2564	2565*
ระดับพื้นฐาน	ร้อยละ	51.62	99.90	100	100	100	100
ระดับดี	ร้อยละ	40.46	79.23	95.41	99.8	99.79	99.9
ระดับดีมาก	ร้อยละ	10.53	38.52	70.67	85.29	92.07	98.23
ระดับดีมาก Plus	ร้อยละ	-	-	25.50	40.40	53.13	66.08

*ข้อมูล ณ วันที่ 28 กันยายน 2565

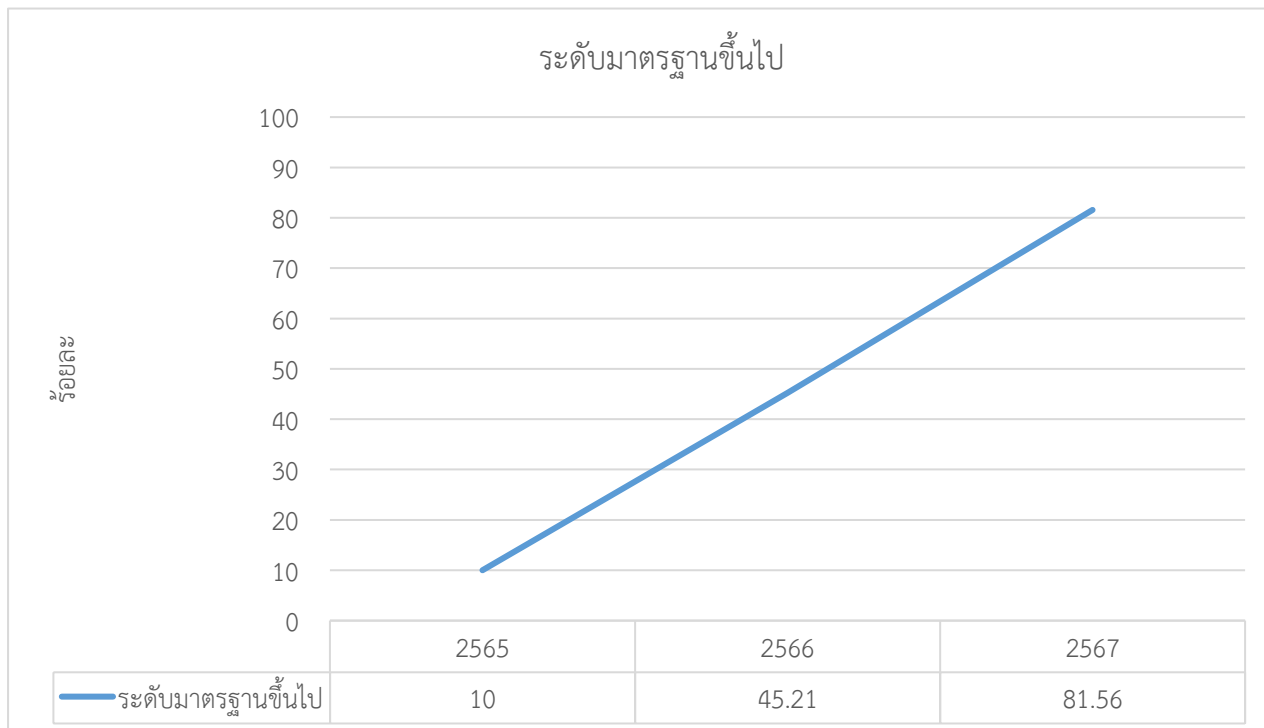
จากตารางที่ 2 แสดงผลการดำเนินงานพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาลโดยแบ่งเป็นระดับ คือ ระดับพื้นฐาน ระดับดี ระดับดีมาก และระดับดีมาก Plus จะเห็นได้ว่าผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ 2560 – 2565 มีผลการดำเนินงานที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สามารถพัฒนาผ่านระดับพื้นฐาน ระดับดี ระดับดีมาก ได้ครอบคลุม และระดับดีมาก Plus ก็สามารถดำเนินการได้มากกว่าร้อยละ 50 ของโรงพยาบาลจึงนำไปสู่การพัฒนายกระดับมาตรฐานสำหรับการประเมินให้ดียิ่งขึ้น คือ GREEN & CLEAN Hospital Challenge โดยเริ่มดำเนินงานในปีงบประมาณ 2566 และต่อเนื่องมาจนถึงปี 2567 ขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาลตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge ซึ่งในปีงบประมาณ 2567 มีผลการดำเนินงานคือ โรงพยาบาลพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับมาตรฐานขึ้นไป ได้ร้อยละ 81.56 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการดำเนินงานตามระดับการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาลตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge ปีงบประมาณ 2565 - 2567

ระดับ	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ		
		2565	2566	2567
ระดับมาตรฐานขึ้นไป	ร้อยละ	10.00 (ข้อมูลนำร่อง ณ วันที่ 25 ก.ย. 65)	45.21 (ข้อมูล ณ วันที่ 26 ส.ค. 66)	81.56 (ข้อมูล ณ วันที่ 26 ส.ค. 67)

3. วิเคราะห์แนวโน้มผลการดำเนินงาน (Trends) และ ผลการดำเนินงานปัจจุบัน (Level)

ปี 2565 กรมอนามัยได้พัฒนาระดับมาตรฐาน GREEN & CLEAN Hospital (Plus) สู่ GREEN & CLEAN Hospital Challenge เพื่อมุ่งพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลสู่ความเป็นเลิศเฉพาะด้านและเพิ่มความครอบคลุมในการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2565 – 2567 เมื่อวิเคราะห์แนวโน้มผลการดำเนินงานแบ่งตามระดับ (Trends) พบว่า โรงพยาบาลพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับมาตรฐานขึ้นไป มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากปี 2565 (ร้อยละ 10) ปี 2566 (ร้อยละ 45.21) และปี 2567 (ร้อยละ 81.56) (แสดงดังกราฟที่ 1)

กราฟที่ 1 แสดงแนวโน้มผลการดำเนินงานพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาลตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge จากข้อมูลปีงบประมาณ 2565 – 2567

และเมื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานปัจจุบัน (Level) พบว่า ในปีงบประมาณ 2567 ดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนด คือโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับมาตรฐานขึ้นไป ร้อยละ 81.56 (เป้าหมายร้อยละ 60) ซึ่งมีผลการดำเนินงานเกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2568 ได้กำหนดเป้าหมาย คือ โรงพยาบาลพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge (ระดับมาตรฐานขึ้นไป) ร้อยละ 90 และโรงพยาบาลพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge (ระดับท้าทาย) ร้อยละ 25 โดยเป็นการกำหนดจากฐานข้อมูลของผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2566 ร่วมกับผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2567 ที่ผ่านมา และมีความเป็นไปได้ที่โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขจะสามารถพัฒนาผ่านระดับมาตรฐานขึ้นไป ร้อยละ 90 และระดับท้าทาย ร้อยละ 25 ภายใต้การพัฒนามีสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge ในปีงบประมาณ 2568

4. สารสนเทศและความรู้ (เอกสารที่เกี่ยวข้อง)

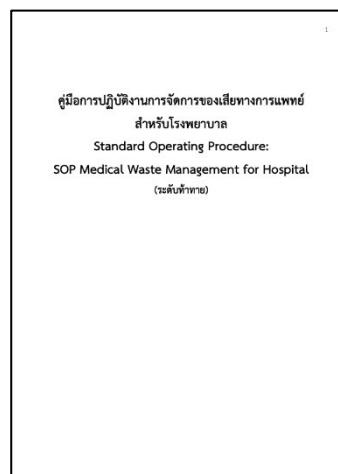
- 1) คู่มือแนวทางการดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital Challenge

- 2) คู่มือแนวทางการพัฒนาโรงพยาบาลคาร์บอนต่ำและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Low Carbon and Climate Resilient Health Care)

- 3) คู่มือการปฏิบัติงานการจัดการของเสียทางการแพทย์สำหรับโรงพยาบาล (Standard Operating Procedure: SOP MEDICAL WASTE MANAGEMENT for Hospital Under Ministry of Public Health)

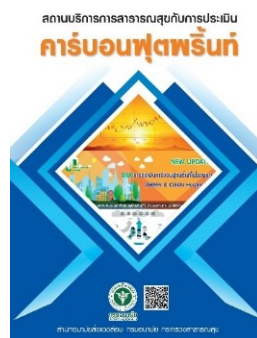
4) คู่มือแนวทางการดำเนินงานด้านการจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงพยาบาล

5) คู่มือแนวทางการจัดการมูลฝอย ส้วมและสิ่งปฏิกูลในโรงพยาบาล

6) คู่มือสถานบริการสาธารณสุขกับการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์

7) คู่มือมาตรฐานโรงพยาบาลอาหารปลอดภัย (Food Safety Hospital)

8) แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาการจัดการจัดบริการอาชีวอนามัยและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ 2568

5. ข้อมูลเชิงปริมาณ

ชื่อตัวชี้วัด ร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge (ระดับมาตรฐานขึ้นไป)

ค่าเป้าหมาย ปีงบประมาณ 2567 โรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ฯ ระดับมาตรฐานขึ้นไป ร้อยละ 60

ผลการดำเนินงาน ในภาพรวมโรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ฯ ระดับมาตรฐานขึ้นไป ร้อยละ 81.56

ศูนย์อนามัย	จำนวนทั้งหมด (แห่ง)	ผลการดำเนินงาน	
		จำนวนที่ผ่านเกณฑ์ระดับมาตรฐานขึ้นไป	ร้อยละ
ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่	107	70	65.42
ศูนย์อนามัยที่ 2 พิษณุโลก	49	35	71.43
ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์	56	52	92.86
ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี	79	66	83.54
ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี	69	62	89.86
ศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรี	79	71	89.87
ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น	81	77	95.06
ศูนย์อนามัยที่ 8 อุดรธานี	92	72	78.26
ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา	91	71	78.02
ศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี	74	68	91.89
ศูนย์อนามัยที่ 11 นครศรีธรรมราช	86	61	70.93
ศูนย์อนามัยที่ 12 ยะลา	83	69	83.13
สถาบันพัฒนาสุขภาพภาวะเขตเมือง	14	9	64.29
ภาพรวมประเทศ	960	783	81.56

ข้อมูล ณ 26 สิงหาคม 2567

6. ข้อมูลเชิงคุณภาพ

วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ประชาชน/ผู้รับบริการได้รับจากโครงการในปี 2567

1. โรงพยาบาลดำเนินงานพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามกฎหมาย และมาตรฐานวิชาการที่กำหนด โดยมีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการตามกฎหมาย เช่น การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ การจัดทำมีห้องน้ำห้องส้วมสำหรับผู้พิการ การจัดการน้ำเสีย เป็นต้น และตามมาตรฐานทางวิชาการ เช่น การจัดการพลังงาน การสุขาภิบาลอาหารและน้ำดื่ม และการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสภาพแวดล้อมภายในโรงพยาบาล
2. โรงพยาบาลพัฒนาระดับสู่การเป็นโรงพยาบาลคาร์บอนต่ำและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สามารถเตรียมการรองรับภัยจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศตามความเสี่ยงภัยของโรงพยาบาล เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง พายุ และคลื่นความร้อน พร้อมทั้งให้บริการได้เมื่อเกิดภัย
3. โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นต้นแบบให้กับสถานบริการสาธารณสุขอื่นในด้าน การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล เช่น กลุ่มสถานบริการภาครัฐอื่น ภาคเอกชน รวมถึงหน่วยงานที่ต้องการประยุกต์ใช้กับพื้นที่ของตน โดยนำเกณฑ์มาตรฐาน/แนวทางไปพัฒนา ขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เข้ากับบริบทของตนเอง
4. ประชาชน ผู้รับบริการ ได้รับบริการจากโรงพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพดี ได้มาตรฐานตามหลักวิชาการและเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งบุคลากรเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลที่มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการมีสุขภาพดี อีกทั้งโรงพยาบาลสามารถพัฒนาตนเองเป็นต้นแบบด้านจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชนและชุมชน
5. การดำเนินงานมีการขยายผลสู่เครือข่ายการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ในระดับพื้นที่ หรือเครือข่ายอื่นๆ นอกเหนือจากโรงพยาบาล และยังสามารถบูรณาการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน เกิดเป็นกลไกการพัฒนาประเทศ ให้เกิดความยั่งยืน
6. การดำเนินการ GREEN & CLEAN Hospital ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย คือ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 960 แห่ง โดยแบ่งเป็นโรงพยาบาลชุมชน จำนวน 778 แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป จำนวน 85 แห่ง โรงพยาบาลศูนย์ จำนวน 34 แห่ง และโรงพยาบาลสังกัดกรมวิชาการ 63 แห่ง ซึ่งให้บริการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูกระจายอยู่ครอบคลุมทั่วประเทศ ทั้งนี้ ยังมีโรงพยาบาลสังกัดอื่น เช่น โรงพยาบาลสังกัดเอกชน โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม ที่สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการและพัฒนาตามแนวทางการดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงพยาบาลและประชาชน นอกจากนี้กรอบการดำเนินงานภายใต้ GREEN & CLEAN Hospital ยังสนับสนุนให้มีการสร้างเครือข่ายและขยายผลการดำเนินงานในพื้นที่ชุมชนโดยรอบโรงพยาบาล

7. ปัจจัยความสำเร็จ

1. ผู้บริหารให้ความสำคัญ กำหนดเป็นนโยบายในการขับเคลื่อน GREEN & CLEAN Hospital อย่างต่อเนื่องจนถึงปีงบประมาณ 2567 ช่วยให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นโรงพยาบาลมีความเข้าใจและมีการพัฒนาระดับสู่ GREEN & CLEAN Hospital Challenge ระดับห้าดาว
2. การบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ระดับกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และร่วมกันแก้ไขปัญหา รวมถึงขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยการจัดตั้งคำสั่งคณะกรรมการ คณะทำงาน เพื่อเป็นกลไกการดำเนินงาน รวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายโรงพยาบาลที่ดำเนินงานอย่างเข้มแข็ง
3. การสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาศักยภาพในการตรวจประเมินตามมาตรฐาน GCHC และ GCSH รวมถึงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ GREEN & CLEAN Hospital เพื่อใช้ในการรายงาน กำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงาน
4. การมีช่องทางการสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสอบถามข้อมูล การพัฒนาอเนกมัยสิ่งแวดล้อมในสถานบริการการสาธารณสุขตามมาตรฐาน GREEN & CLEAN Hospital ผ่านช่องทางออนไลน์

8. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

1. โรงพยาบาลยังคงเป็นแหล่งปล่อยมลพิษและปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกเนื่องจากการให้บริการทางการแพทย์จำนวนมาก รวมถึงการใช้พลังงาน อาทิ พลังงานไฟฟ้า น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำประปา เป็นต้น จึงเป็นความท้าทายและโอกาสต่อการพัฒนาการดำเนินงาน เช่น การพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในประเด็นท้าทายอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาระบบข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันของโลก
2. การถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางส่วนไปยังสังกัดกระทรวงมหาดไทย อาจส่งผลต่อความต่อเนื่องของการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม ได้มีการสื่อสารแนวทางการดำเนินงาน การประชาสัมพันธ์การเข้าร่วมโครงการและการพัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการดำเนินงานพัฒนาอเนกมัยสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอย่างต่อเนื่องต่อไป
3. การดำเนินงานมีการใช้ระบบการประเมินสารสนเทศ GREEN & CLEAN Hospital จึงพบปัญหาการใช้งานโปรแกรมบางส่วนที่ยังไม่อำนวยความสะดวก อย่างไรก็ตาม ได้นำข้อเสนอแนะจากผู้ใช้งานมาปรับปรุงและพัฒนาโปรแกรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น